

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ ТА РЕГІОНАЛІСТИКИ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Інноваційні методи та ГІС-технології в географічних
дослідженнях

Вид дисципліни (за компонентом ОП): обов'язкова

Освітньо-професійна програма: Географія

Спеціальність: 106 Географія

Галузь знань: 10 Природничі науки

Рівень вищої освіти: третій (ОНП)

Назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаними освітньо-професійними програмами: географічний

Мова навчання: українська

Розробник: Заблотовська Наталія Василівна, кандидат географічних наук, доцент.

Профайл викладача:

[http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel&data\[1594\]\[caf_per_s_id\]=1057&commands\[1594\]=item](http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel&data[1594][caf_per_s_id]=1057&commands[1594]=item)

Контактний телефон: (0372) 58-48-47

E-mail: n.zablotskaja@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua>

Консультації: згідно графіку консультацій, або за попередньою домовленістю
http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/051navch_proc/02grafik_kons

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни):

Дисципліна «Інноваційні методи та ГІС-технології в географічних дослідженнях» спрямована на формування теоретичних знань та практичних навиків в галузі географічних досліджень. Дисципліна присвячена ознайомленню аспірантів з: тими засадами та парадигмами методології географії, які сприяли появі низки саме інноваційних методів у її складі; з провідними класифікаційними підходами до систематики методів географічних досліджень та інноваційних методів, зокрема; низкою інноваційних методів географії, які, за умови коректного свого застосування, будуть вести молодого науковця до успішного виконання дисертаційного дослідження.

Разом з тим, під час вивчення дисципліни увага звертається не лише на отримання нової інформації у галузі інноватики географічних досліджень та методів їх втілення, а й на оволодіння низкою програмних загальних та інтегральних, а також загальних фахових компетентностей.

2. Мета навчальної дисципліни:

Мета курсу – ознайомити аспірантів-майбутніх висококваліфікованих фахівців у галузі географії з низкою інноваційних та новітніх методів географічних досліджень у поєднанні із використанням ГІС, які у тій чи іншій мірі будуть корисними для виконання ними дисертаційного дослідження, реалізації його експериментальної частини, а шляхом з'ясування сутності фундаментальних засад географії, її ключових парадигм, які разом вплинули на формування її методичного апарату, сприяти формуванню у них якостей креативізму та нетривіальності як у написанні наукової роботи, так і запровадженні практичної компоненти до її складу.

3. Завдання курсу: сформувати розуміння місця та значення географічних аспектів досліджень у контексті географічної науки у цілому, вагомості застосування методичного апарату та інноваційних методів під час реалізації власного наукового дослідження; сформувати розуміння сутності як груп інноваційних методів географії, так і специфіки втілення конкретного методу кожної групи на практиці, зокрема; поглибити вміння формулювати мету та завдання власного наукового дослідження, навчити прогнозувати отримання запланованих результатів в неоднозначних умовах сьогодення, які склалися в Україні як у освітній та науковій сферах, так і у повсякденному житті за існуючих економічних реалій; поглибити загальнонаукові (філософські) компетентності, дотичні до формування системного наукового світогляду молодого науковця, професійної етики його поведінки у наукових колах та загального кругозору й світосприйняття; розвивати уміння використовувати інноваційні методи географічних досліджень та принципи сучасного наукового пізнання у професійній науковій діяльності.

4. Пререквізити: Курс вивчається у першому семестрі навчання на ОНП є вступним до проведення наукової діяльності добувачів освіти. Пов'язаний із курсами «Організація наукової діяльності», «Методологія та організація наукової роботи в економічній, соціальній та фізичній географії» та «Організація і методика проведення навчальних занять з дисциплін географічного спрямування».

5. Результати навчання:

У результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні набути такі **загальні компетентності**, як:

ЗК02. Здатність працювати у міжнародному контексті.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні набути такі **фахові компетентності**, як:

ФК01. Здатність демонструвати знання сучасного стану, основних тенденцій і перспектив розвитку географії та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері географії та/або дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з географії та суміжних галузей.

ФК 02. Здатність представляти та обговорювати результати своєї наукової роботи державною та іноземною мовою в усній та письмовій формі, опрацьовувати наукову

літературу з географії і суміжних/дотичних галузей та ефективно використовувати інформацію з різних джерел.

ФК 03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти в області географії та суміжних галузей.

ФК 04. Здатність до наукової аргументації, володіння системним науковим світоглядом, застосовувати сучасні методи географічних та міждисциплінарних досліджень, інформаційні та комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН04. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з використанням сучасних підходів та методів у сфері географії, природокористування, регіонального розвитку, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику.

ПРН05. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмне забезпечення при проведенні наукових досліджень та в освітній діяльності.

ПРН06. Вільно презентувати і обговорювати державною та іноземною мовами з фахівцями та широкою аудиторією з дотриманням норм академічної етики результати досліджень, наукові та прикладні проблеми з географії, природокористування та регіонального розвитку, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях.

ПРН 07. Розробляти і викладати навчальні дисципліни, дотичні до предметної області географії, обґрунтовано обирати та ефективно використовувати сучасні освітні технології, методи й засоби навчання у закладах вищої освіти та інших установах і організаціях, що здійснюють підготовку фахівців у сфері географії, природокористування та регіонального розвитку.

ПРН 09. Оцінювати регіональні географічні комплексні проблеми природокористування та пропонувати науково-обґрунтовані інструменти для їх розв'язання з огляду на інноваційні географічні методи та ГІС-технології

6. Опис навчальної дисципліни

6.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни: Професійне та особистісне становлення вчителя ЗЗСО												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	Змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	3	90	2	10	20		-	60	-	іспит

6.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма							Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Теорія та методологія географічних досліджень													
Тема 1. Вступ до курсу Нові виклики до географічних	15	2	2			11							

досліджень.												
Тема 2. Дослідження природничого спрямування.	15	2	4			11						
Тема 3. Дослідження суспільно-географічного спрямування.	15	2	4			11						
Разом за змістовим модулем 1	45	6	10			29						
Змістовий модуль 2. ГІС - моделювання												
Тема 4.. Геоінформаційна парадигма та група методів географічних досліджень, що пов'язані з її реалізацією на практиці	20	2	4			14						
Тема 5. ГІС у наукових географічних дослідженнях.	25	3	6			16						
Разом за змістовим модулем 2	45	4	10			31						
Усього годин	90	10	20			60						

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва та зміст теми	Кількість годин	Кількість балів
	модуль 1	10	20
1.	Міжнародні проекти: значення та роль у розвитку інноваційних методів та методик географічних досліджень	2	4
2.	Практичне використання методів дослідження природи.	4	8
3.	Практичне використання методів суспільно-географічного дослідження регіону.	4	8
	модуль 2	10	20
4.	Робота з картографуванням у програмному забезпеченні ArcGIS чи QGIS (за вибором)	6	10
5.	Використання програмних продуктів із можливостями ДЗЗ.	4	10
	Разом	20	40

6.2.1 Тематика індивідуальних завдань

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) виконується самостійно при консультуванні з викладачем протягом вивчення дисципліни у відповідності до графіку навчального процесу і завершується індивідуальним захистом перед викладачем у формі бесіди та наочного демонстрування отриманих практичних результатів. ІНДЗ виконуються у формі проектних геоінформаційних розробок та інтерактивних карт обраних здобувачем на основі зазначеного переліку тематик. У окремих випадках, коли спостерігається схожість у вихідній експериментальній інформації, тема ІНДЗ може змінюватися чи уточнюватися на розсуд викладача

Тематика проекту узгоджується з викладачем при врахування тематики наукового дослідження здобувача.

6.2.2 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	год
1.	Індуктивний та аксіоматико- дедуктивний методи.	4
2.	Історичний (в тому числі генетичний) метод.	4

3.	Розуміння основоположних понять географічної науки: місце, простір, район, територія.	4
4.	Просторове впорядкування географічної інформації.	4
5.	ГІС як засіб формування, збереження та оновлення географічної інформації.	8
6.	Балансовий метод.	4
7.	Математичні методи.	4
8.	Прагматичний метод.	4
9.	Сучасні особливості використання методів польових досліджень.	4
10.	Побудова комплексного географічного профілю території	20
11.	Всього	60

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю. *Контроль* знань здобувачів ґрунтується на здійсненні поточного і підсумкового контролю при застосуванні таких засобів діагностики, як лабораторні і самостійні роботи, тестування, індивідуальні завдання, письмове і усне опитування. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Модульний контроль проводиться у вигляді письмового фронтального опитування. Форма підсумкового контролю (іспит) полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем навчального матеріалу на підставі усних відповідей на підсумковому модулі та результатів виконання певних видів робіт.

Засоби оцінювання. Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є: письмове й усне опитування, контрольні модульні роботи з використанням стандартизованих тестів; проекти; презентації результатів проведених досліджень та оцінювання виконаних практичних завдань і самостійних робіт; контроль виконання індивідуальних завдань здійснюється за бажанням здобувачів, як додаткових (необов'язкових для виконання всіма здобувачами) науково-дослідницьких завдань шляхом оцінювання виконаних рефератів та усного індивідуального захисту результатів досліджень.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно з графіком консультацій викладача. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із викладачем і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/aetyu>).

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни. Загальна кількість балів, яку здобувач може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (іспиту). Додатково здобувач освіти може отримати до 10 балів за виконання ІНДЗ.

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 (10 балів за теоретичний блок та 20 балів – за виконання завдань на практичних); 2 модуль – 30 (10 балів за теоретичний блок та 20 балів – за виконання завдань). Здобувач, який набрав протягом нормативного терміну вивчення дисципліни 60 балів та виконав навантаження за всіма кредитами, має можливість не складати залік і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку або складати залік з метою підвищення свого рейтингу за даною навчальною дисципліною. Якщо здобувач набрав менше 30 балів - не допускається до складання заліку

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну, з якої складається іспит, виводиться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуля-контролю – до 40 балів. Якщо здобувач за власною ініціативою чи бажанням, крім обов'язкових видів контролю (60 балів), виконує додаткові види роботи – ІНДЗ (фіксовані виступи, реферати, статті, участь в олімпіадах, наукових конференціях тощо), може отримати додатково до 100 балів, які також підсумовуються до підсумкової оцінки. Зауважимо, що зміст індивідуальних дослідницьких робіт здобувачів подається через платформу Moodle де перевіряється на випадок не доброчесних дій здобувача. Загалом оцінка ІНДЗ передбачає оцінювання власне проведеної роботи та її захист.

Політика щодо визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти: Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол N4 від 28.03 2022 року)» (<http://surl.li/fnyha>) допускається зарахування практичних занять, навчальних елементів та отримання додаткових балів при наявності сертифіката (свідоцтва, тощо) отриманого здобувачем у неформальній освіті (курси, тренінги) з вивчення тем охоплених змістовим наповнення курсу.

За умови проходження навчальних тренінгів чи стажувань по тематиці навчальної дисципліни у очному форматі чи дистанційному на платформі UNOVA cursos, Edera, або на інших онлайн платформах, виконання всіх завдань та отримання сертифікату, здобувач може отримати додатково до 10 балів до підсумкової оцінки по даній освітній компоненті

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти зобов'язані виконувати положення принципів академічної доброчесності: виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб; не допускати списування під час проведення контрольних заходів (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв); надавати для оцінювання лише результати власної роботи; не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів; не публікувати і не розповсюджувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань здобувачів.

Питання плагиату та академічної доброчесності регламентуються ЗУ «Про вищу освіту» та локально-правовими актами ЗВО: [Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича](https://drive.google.com/file/d/1EzBsehQERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view) https://drive.google.com/file/d/1EzBsehQERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view, [Положення про виявлення та запобігання плагиату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича](https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSGadrPl/view) https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSGadrPl/view та Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view

Відповідно до вимог Болонської угоди проводиться місцева (національна) шкала визначення оцінок і шкала ECTS. Для їх порівняння використовується така таблиця:

Рейтингова оцінка з дисципліни	Оцінювання в системі ECTS	Оцінка за національною шкалою	Залік за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)	Зараховано
80-89	B	4 (добре)	
70-79	C	4 (добре)	
60-69	D	3 (задовільно)	
50-59	E	3 (задовільно)	
35-49	FX	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання	Не зараховано

1-34	F	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним курсом	
------	---	--	--

A 90 – 100 балів - Знання предмету глибокі і міцні, виходять за межі програми, підручників і навчальних посібників та носять науковий та інноваційний характер. Здобувач вільно володіє понятійно-термінологічним апаратом, методологічними основами організаційної структури правління в туристичній діяльності. Висловлює та аргументує своє ставлення до альтернативних поглядів на більшість питань

B 80 – 89 балів Знання предмету глибокі і повні, перебувають у межах навчальних програм, підручників і навчальних посібників. Здобувач вільно володіє понятійно-термінологічним апаратом, методологічними основами.

C 70 – 79 балів Знання предмету достатньо глибокі і повні, перебувають у межах навчальних програм, підручників і навчальних посібників. Здобувач вільно володіє понятійно-термінологічним апаратом.

D 60 – 69 балів Знання предмету перебувають в межах навчальних програм. Здобувач вільно володіє понятійно-термінологічним апаратом, методологічними основами, знає програмний мінімум.

E 50 – 59 балів Знання, завчені з підручника, висвітлюються за допомогою конспекту. Здобувач самостійно використовує знання у завчених умовах і ситуаціях, на нові види діяльності вони переносяться за допомогою викладача.

FX 35-49 балів Здобувач не володіє основами знань з предмету, не може пояснити основних понять, категорій, не виконав практичних завдань. Але, здобувач виконує додаткові завдання в межах програми курсу.

F 0-34 бали Основи курсу не освоєні, практичні і самостійні завдання не виконані, знання не продемонстровані

Для повного забезпечення комунікації з викладачем використовується платформа дистанційного навчання Moodle, фіксація набраних балів під час вивчення курсу також ведеться у електронному додатку оцінювання на сторінці курсу.

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)					Кількість балів (іспит)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			
T1	T2	T3	T4	T5	40	100
10	10	1	15	15		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

8. Рекомендована література базова

1. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. / [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. – 121 с

2. Берданова О., Вакуленко В. Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник / [Берданова О., Вакуленко В.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка де-централізації в Україні – DESPRO. – К. : ТОВ «Софія-А». – 2012. – 88 с.

3. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.

4. Веселовська Г.В. Комп'ютерна графіка : Навчальний посібник для вузів / Г. В. Веселовська, В. Є. Ходаков, В. М. Веселовський . - Херсон : ОЛДІ-плюс, 2004. – 582 с.

5. Вступ до геоінформаційних систем для інфраструктури просторових даних (навчальний посібник) / Магвайр Б., Пашинська Н., Даценко Л.М., Говоров М., Путренко В. / Планета-Прінт, 2016. – 396 с.
6. Геоінформаційні технології в екології : Навчальний посібник / Пітак І.В., Негадайлов А.А., Масікевич Ю.Г., Пляцук Л.Д., Шапорев В.П., Моїсєєв В.Ф./– Чернівці:, 2012.– 273с.
7. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с.
8. Єріна А.М. Статистичне моделювання та прогнозування: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2001. – 170 с.
9. Заблотовська Н. Моделювання демогеографічних процесів (на матеріалах Хмельницької області) . – / Україна: географія цілей та можливостей / Матеріали XI з'їзду Українського географічного товариства (м. Київ, 24-27 квітні 2013 р.) /Зб. наук. праць. – К. : ФОП «Лисенко М.М.», 2013. – Т. II. – 339 с. – С. 64-66
10. Заблотовська Н. Індекс розвитку людського потенціалу як основний чинник добробуту населення Вінницької області / Н.В. Заблотовська, Т.В. Алексєєва / Науковий вісник Чернівецького університету: збірник наукових праць. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. - Вип. 587-588 : Географія. - 216 с.. - С. 192-194
11. Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017.– 236 с.
12. Заячук М. Економіко-математичне моделювання оптимального землекористування у фермерському укладі України / М. Заячук, Н. Заблотовська, О. Заячук // Економічна та соціальна географія / [Я. Б. Олійник (відн. ред) та ін.] – 2017. – Вип. 77. – С. 19-2
13. Каламбет С.В. Методолія наукових досліджень: Навч. посіб. / С.В. Каламбет, С.І. Іванов, Ю.В. Півняк Ю.В. – Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015.– 191 с.
14. Костріков С. В., Сегіда К. Ю. Географічні інформаційні системи: навчально-методичний посібник для аудиторної та самостійної роботи студентів за спеціальностями «Географія», «Економічна та соціальна географія». – Харків, 2016 – 82 с.
15. Кравченко, Т. В. Методи прогнозування регіонального економічного розвитку [Текст] / Тетяна Володимирівна Кравченко// Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: С. І. Шкарабан (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2013. – Том 13. – С. 88-94. – ISSN 1993-0259.
16. Мезенцев К.В. Регіональне прогнозування соціально-економічного розвитку: Навч. посіб. – К.: ВПЦ „Київський ун-тет”, 2004. – 82 с.
17. Мезенцев К.В. Суспільно-географічне прогнозування регіонального розвитку: Монографія. – К: ВПЦ „Київський ун-тет”, 2005. – 253 с.
18. Мезенцева Н.І., Батиченко С.П., Мезенцев К.В. Захворюваність і здоров'я населення в Україні: суспільно-географічний вимір: Монографія. – К.: Прінт-Сервіс, 2018. – 136 с.
19. Основи геоінформаційних систем і технологій. Навчальний посібник / Л.М.Даценко, В.І.Остроух // К.: ДНВП «Картографія», 2013. 184 с.
20. Петлін В.М. Конструктивна географія. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім.Івана Франка, 2010. 544 с.
21. Пилипенко І.О. Суспільно-географічна периферія: концепція, параметризація і делімітація: Монографія. – Херсон: Гринь Д.С., 2015. –264 с.
22. Покляцький С.А. Умови життя населення великих міст України: суспільно-географічне дослідження. – К.: Наукова думка, 2016. – 184 с.
23. Проектування ГІС: Підручник (англ. і укр.) / В. М. Самойленко, Л. М. Даценко, І. О. Діброва. — К. : ДП "Прінт Сервіс", 2015. — 256 с.

24. Просторові кадастрові інформаційні системи для інфраструктури просторових даних / М. Говоров, А.А. Лященко, Д. Кейк, П. Зандберген, М.А. Молочко, Л. Бевайніс, Л.М. Даценко, В.В. Путренко / Планета-Прінт, 2017. – 532 с.
25. Сухоруков А. І. Моделювання та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів України: монографія / А. І. Сухоруков, Ю. М. Харазішвілі. – К. : НІСД, 2012. – 368 с.
26. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін: монографія / За ред. К. Мезенцева, Я. Олійника, Н. Мезенцевої – К.: «Фенікс», 2017. – 438 с.
27. Шищенко П.Г. Конструктивно-географічні основи раціонального природокористування / П.Г.Шищенко, О.П.Гавриленко – К.: ДП «Прінт Сервіс», 2015. – 395 с
28. Яворська В.В. Предметна і методологічна визначеність геодемографічних досліджень. / В.В. Яворська, Н.В. Заблотовська / Матеріали Всеукр-ї наук.-практ. конф-ії, присвяч. 75-річчю утворення Луганської області (8-10 жовтня 2013 р., м.Луганськ). – Луганськ: Вид-во «ДЗ ЛНУ ім. Т.Шевченка», 2013. – 316 с. — С. 266-271

1.

Допоміжна

1. Економічна і соціальна географія: Навчально-методичний посібник з основ наукових досліджень, виконання курсових і кваліфікаційних робіт. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2004. – 190 с.
2. Журнали: Економіст, Економіка України, Регіональна економіка, Соціально-економічні дослідження в перехідний період, Український географічний журнал, Економіка промисловості, Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна: серія «Економіка», «Геологія – Географія – Екологія».
3. Olexandra Chubrey, Natalia Zablotovska, Oksana Zayachuk. Territorial differences in educational achievements in geography of the students of comprehensive institutions of the Chernivtsi region (on the example of the External Independent Testing (EIT) in geography) / - / Lucrarile Seminarului Geografic «Dimitrie Cantemir» (Dimitrie Cantemir Geograph Journal)/ - 2015. - Vol. 39, # 1.- P. 121-130. (Румунія, Ясси: “Alexandru Ioan Cuza” Universite From Iasi) h –ISSN 1222 – 989 X. Index Copernicus (Польща), Ulrichsweb (США), SCOPIO - P.121-130.
4. Olha Danilova, Nataly Zablotovska, Inna Pashaniuk. Eco-Marketing tendencies of Hotel Industry Development – Component of the European Integration Process in Ukraine / The USV Annals of Economics and Public Administration/ - Vol. 17, No 1(25).- 2017. – С. -215. – С. - 72-78.